

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Bayram ve Genel Tatiller Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını arz ve talep ederim.

.....

..... **Milletvekili**

GENEL GEREKÇE

Kadınlar toplumsal, siyasal, sosyal, hukuki, idari gibi pek çok alanda var olan eşitsizliklere ve toplum içindeki atanmış rollerine karşı yüzyıllardır mücadele etmişlerdir. 8 Mart kadınların her alanda yaşadığı ayrımcılık, yoksulluk, şiddet, baskı ve daha bunun gibi birçok hak ihlaline karşı bir araya geldikleri bir gündür.

8 Mart'ın tarihi ise 1857'de ABD'de 40 bin civarında tekstil işçisi kadının çalışma saatlerinin azaltılması, eşit işe eşit ücret talepleriyle yaptığı greve dayanmaktadır. Eyleme yapılan müdahaleler sonucu 129 dokuma işçisi katledilmiştir. On yıla yakın süren ve on binlerce kişinin katıldığı bu grevler sonrasında işçi kadınların eşitlik ve hak talepleri kabul edilmiştir. 8 Mart, 1910 yılında II. Enternasyonal Kadın Konferansı'nda, Clara Zetkin' in girişimleriyle "II. Enternasyonal! de Kadın Mücadele Günü" olarak resmen kabul edilmiş ve 17 Mart 1970 yılında Birleşmiş Milletler Örgütü 8 Mart'ın "Dünya Kadınlar Günü" olarak kutlanması kararını almıştır.

Türkiye'de de 8 Mart ilk kez 1921 yılında kutlanmıştır. 8 Mart kutlamaları 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile yasaklanmış ve 4 yıl boyunca kutlanması engellenmiştir. Kutlamalar 1984 yılında yeniden başlamıştır. 2000'li yıllara gelindiğinde artık çok geniş katılımlı ve önemli taleplerle kutlanılan 8 Mart, tüm kadın hareketlerinin odak noktası olmuştur.

Bugün Türkiye'de kadın hakları alanında birçok sorun ve özellikle kadına yönelik şiddet artarak devam etmektedir. Özellikle Covid-19 pandemisi dünyanın her yerinde derinleşen toplumsal eşitsizlikleri gün yüzüne çıkarmıştır. Yaşanan bu eşitsizliğin en büyük mağdurlarının kadınlar

olduğu bilinmektedir. Pandemiyle birlikte yaygınlaştırılan esnek ve güvencesiz çalışma biçimi, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan yapısal sorunlar nedeniyle kadınlar açısından çok daha ağır sonuçlar yaratmıştır. Kadın yoksulluğu ve işsizlik oranı ülke tarihinde görülmemiş düzeyde artmıştır. Yine salgınla birlikte, cinsiyet temelli ayrımcılıkların kadınların yaşamı üzerindeki etkisini arttırdığı da bilinen bir gerçekliktir. Alınan tedbirlerin yetersiz olması, karantina döneminde, birçok kadın için ev içi şiddet riskini artırmış ve şiddete uğradığında kadınların alabileceği desteklerin kısıtlanmasına yol açmıştır. Tam da böylesi bir süreçte halihazırda uygulamadaki eksikleriyle birlikte cinsiyet temelli şiddete maruz bırakılan herkes için güvence sayılabilecek İstanbul Sözleşmesi, siyasal iktidar tarafından hedefe alınmıştır. İstanbul Sözleşmesi, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddeti önleme ve bununla mücadelede temel standartları ve devletlerin bu konudaki yükümlülüklerini belirleyen en önemli uluslararası sözleşmelerden biriyken, tartışmaya açılması tüm kadın hareketleri tarafından büyük bir tepkiyle karşılanmıştır.

Pandeminin kadınlar üzerindeki olumsuz etkisi, savaş politikalarındaki ısrarla katmerleşerek devam etmektedir. Bu nedenle dünyanın her yerinde savaş ve çatışmalı ortama karşı en güçlü savaş karşıtı mücadele yine kadınlar tarafından yürütülmektedir. Kadınlar için şiddet, ölüm, yıkım, göç ve yoksulluk olan savaş, aynı zamanda erkek egemenliğinin de güçlenmesi anlamına gelmektedir. Toplumsal barışı inşa etmede kadınların sahip oldukları güç ve birikimle 8 Mart aynı zamanda kadınların barış için mücadelelerini ve sözlerini söyledikleri bir gün haline de gelmiştir.

Tüm dünyada kadınların her alandaki mücadele tarihinin sembolü olan 8 Mart, bugün aralarında Çin, Rusya, Azerbaycan, Ermenistan, Küba, Ukrayna, Afganistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Moldova'nın da bulunduğu pek çok ülkede genel tatil günlerinden biri olarak kabul edilmekte ve kadınlar yaşadıkları tüm sorunları bu gün vasıtasıyla yüksek sesle dile getirebilmektedir.

Bu bağlamda, hak ve eşitlik mücadelesinde yaşamlarını kaybeden kadınlara adanmış 8 Mart günü, dünyanın neresinde olursa olsun, hangi sınıftan, kimlikten olursa olsun tüm kadınlara uygulanan sömürü ve baskıya karşı mücadelenin simgesi olarak kabul gördüğünden; teklif ile Türkiye'de kadın örgütlerinin ve kadınların yıllardır talebi olan 8 Mart'ın TBMM tarafından "Kadınların Uluslararası Birlik, Mücadele Ve Dayanışma Günü" olarak ücretli izin günü olarak ilan edilmesi büyük önem taşımaktadır. Kadınların yıllardır süren mücadelelerine saygı ve destek anlamına gelecek bu karar, Türkiyeli tüm kadınlar için çok önemli bir kazanım olacaktır.

17.03.1981 TARİH VE 2429 SAYILI ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER

HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 17/03/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında “ve 1 Mayıs günü” ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak “1 Mayıs günü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 8 Mart günü” ibaresi eklenmiş, birinci fıkranın (C) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (D) bendinde yer alan “ve 1 Mayıs günü” ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak “1 Mayıs günü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 8 Mart günü” ibaresi eklenmiştir. “C) (Değişik: 22/4/2009 - 5892/1 md.) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü tatili ve 8 Mart Kadınların Uluslararası Birlik,Mücadele Ve Dayanışma Günü tatilidir.”

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanunu Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 8 Mart Kadınların Uluslararası Birlik, Mücadele Ve Dayanışma Günü'nün resmi tatil olarak belirlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.